

I tidens fylde

desember 2005, 2. årgang

Advents- og juletid 2005

Den rette eller lette vei av fr. Erik Andreas

Saker av interesse:

- Den rette eller den lette vei
- Helgendager i desember
- Kalendarium for desember

I England finnes det visstnok kommuner som de senere årene har valgt å gi julefeiringen et nytt navn. På engelsk heter som kjent julehøytiden for Christmas, som på norsk rett og slett kan oversettes "Kristmesse". Denne koblingen til den kristne tro blir for "heavy", og må i toleransens navn vike for en mer nøytral "lysfest", på samme måte som bordbønnen i skolen her hjemme etter departementalt ønske må vike for vike for et mer nøytralt (les: innholdsløst og platt) "Kua mi, jeg takker deg", eller noe i den retningen.

Det slutter aldri å forundre hvordan til de grader det i Europa har utviklet seg en type "mindretallets diktatur" som med hensyn til minoriteter i samfunnet ikke nøler med å kaste vrak på sin egen tradisjon, sine verdier og sine høytider. Hva får vi istedenfor?

Svaret er sikkert mangfoldig, men "materialisme" er nok en del av svaret. Her må dette begrepet inneholde både motstanden mot ytre autoriteter, et ønske om frihet til å velge det den enkelte ønsker til enhver tid og velstand nok til å kunne skaffe seg dette der og da.

Det faktum at julefeiringen innledes allerede tidlig i november, og at advents-

fasten er byttet ut med den fettfulle veien fra julebord til julebord er bare et resultat av denne utviklingen.

Tilbake er et budskap som alle kan svelge; noen engler, flere juleinnkjøp, en mengde med nisser - og kanskje, kanskje noen julesanger for å holde stemningen oppe...

Dette høres surmaget ut. Men som kristne er dette ikke nøytralt område - like lite nøytralt som det å velge bort de kristne skikker fra skole og barnehage. Når noe skiftes ut, kommer noe annet inn istedenfor. Det er en slags lov-messighet i dette.

Hvem har sagt at dagens minoriteter er like innstilt på en "djupedalsk" forståelse av toleranse og nøytralitet? Hvem har lovet at det får ringes til julemesse og søndagsmesse fra kirketårnene den dag den kristne tro ikke lenger kan regnes som grunnlag og som retningsgivende for europeisk kultur og tradisjon. Det syn på toleranse og nøytralitet som enkelte politikere skilter med, er uten tvil den lette vei å gå, men er det den rette?

Kirkens tro har aldri vært lett - hverken å tro eller å gå.

I adventstiden fokuserer Kirken på den tunge vei sannheten og kjærlighet førte Jesus Kristus, Guds

Sønn, til en krybbe og til et kors for å knytte en fortapt menneskeslekt til seg selv; til nåde, fred og håp.

I adventstiden fokuserer Kirken hva det vi si for livene våre at Gud tar bolig i oss ved Den Hellige Ånd; at dette får konsekvenser for om vi skal velge den lette eller den rette vei. I adventstiden fokusere Kirken på at Jesus engang skal komme igjen. Da stilles vi til ansvar for om vi valgte den lette eller rette vei.

Englesangen som lød over jordene ved Betlehem den første julenatt, angir den rette vei til toleranse - men den er ikke nøytral av den grunn; "Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden blant mennesker som har Guds velbehag."

Gud ble kjødt for alle mennesker. Kristus døde for alle mennesker. Likevel knyttes frelse og fred til godviljens mennesker; de som lar Han være Sannheten, Veien og Livet.

"Godviljens mennesker" respekterer andre uten å glemme eller kaste vrak på den Sannhet livene deres er fundert på. Å se bort i fra denne sannhet, er kanskje å velge den lette vei, men ikke nødvendigvis den rette.

I dette nummeret:

<i>Den lette og rette</i>	1
<i>Fra Primstaven</i>	2-3
<i>Kalendarium for desember</i>	4

Fra primstaven - for desember redigert av fader Erik Andreas

4. desember, Sta. Barbara, Barbromesse

Barbromessen er ikke av gammel dato, selv om hun etter sigende led martyrdøden under keiser Maximian (ca. år 303). Barbarakulten er først og fremst knyttet til middelalderen. "Den gyllne legende" forteller at hun ble låst inn i et tårn for at ingen mann skulle få se henne. Likevel kom menn for å beile for henne. Hun ble en kristen mens faren var på reise, og besluttet seg for å leve som eremitt. Da faren kom hjem, ble han rasende og overlot han henne til en dommer som lot henne dømmes til døden for hennes tros skyld. Faren ble slått av lynet, og døde. Sta. Barbara er av den grunn blitt skytshelgen for dem som står i fare for å dø en brå og uventet død; ved lynnedslag, men også over å bli drept av miner eller bombenedslag (derfor feires hun den dag i dag av artillerister - om ikke alltid i sømmelige former).

Bønn: Herre, giv at den salige Barbaras tro og renhet måtte tjene oss til forbilde og hennes forbønn komme oss til hjelp i vårt liv for ditt hellige åsyn. Ved Kristus, vår Herre.

6. desember, St. Nikolas, Nilsmesse

St. Nikolas var biskop i Myra, i det nåværende Tyrkia. Han regnes som en av konsilfedrene i Nikea år 325, og i følge tradisjonen døde han omkring år 350. I følge legenden skal han ha vært en spesielt gavmild person. I kirkekunsten blir han avbildet med tre gullklumper, på bakgrunn av legenden som forteller om hvordan han betalte slik at tre unge jenter slapp å bli solgt til prostitusjon. Han hjalp også sjøfarende i havsnød, og er derfor blitt stående som vernehelgen for sjøfolk.

På bakgrunn av sin gavmildhet, er St. Nikolas blitt stående som bakgrunnen for julenissen, han som kommer med gode gaver til barna.

Bønn: Herre, vi ber om din barmhjertighet og beskyttelse i alle farer. Hør forbønnene fra den hellige Nikolas, og rydd unna alle farer på vår vei til deg. Ved Kristus, vår Herre.

7. desember, St. Ambrosius

Den hellige biskop Ambrosius ble født i Trier i 340, der faren hans var romersk embetsmann. Selv gjorde han også karriere i embetsverket, og ble guvernør i Milano. Da bispesetet i Milano ble vakant etter at den arianske bispesetet var død, ble St. Ambrosius spontant valgt som biskop av milaneserne (i 374) - selv om han bare var dåpskandidat (han ble bispeviet 8 dager etter at han ble døpt). Med all sin utdanning og erfaring som bakgrunn, blandet med en teologi grunnfestet på Kirkens overleverte tro, står han som en av Kirkens store lærere. Han har etterlatt oss en mengde skrifter, både av prekenes, bibelkommentarer og skrifter knyttet til dåpsundervisningen.

Bønn: Hellige Fader, du som gjorde den hellige Ambrosius til en lærer i katolsk tro og til et forbilde i apostolisk handlekraft. Gi din kirke hyrder som både er dyktige og vise. Ved Kristus, vår Herre.

8. desember, Jomfru Marias utvelgelse, Maria Ventedør

Dette er ikke en av de viktigste festene til ære for Jomfru Maria (disse er Maria Budskapsdag (25. mars), Marias fødselsfest (8. september) og Marias Innsoving (15. august). Denne dagen får heller komme inn under aspektet at "det sømmer seg" å feire Guds kall og utvelgelse av Jomfru Maria på grunn av hennes enestående plass i frelsens historie. Herren velger ikke vilkårlig, men lar allerede Den gamle pakt forutsi Herrens fødsel av en jomfru, en av Davids hus og ætt (2 Sam 7,12-16 og Jes 7,14).

Bønn: Gud, du som i din visdom forutså din sønns død til vår frelse og helliget for ham en bolig i Den salige Jomfru Marias morsliv. Vi ber deg: gi at henne du helliget også må be for vår helliggjørelse inntil vi står uten plett og lyte for ditt åsyn i herlighet. Ved vår Herre Jesus Kristus...

13. desember, Sta. Lucia, Lussemesse

Ifølge legenden, var Lucia en ung kristen pike som ikke ønsket å gi livet sitt til noen annen enn Jesus.

En av smådde angav myndighun ble under Diokletallet). de de å

hennes forbeundrere henne til hetene, og henrettet keiser tian (300- Først prøv-brenne

henne på bål, men da flammene ikke bet på henne, ble hun hugget ned med sverd. Hennes navn betyr "den lyse", og hun fremstilles derfor med lys i håret. Rundt livet har hun et rødt belte som tegnet for sitt martyrium.

Bønn: Herre, la oss kjenne din hjelp og se ditt lys. Ved den hellige Lucias forbønn, måtte du gi oss håp om selv engang å dele hennes ære. Ved Kristus, vår Herre.

Fra primstaven - for desember/januar redigert av fader Erik Andreas

21. desember, St. Thomas apostel

Thomas, kalt Tvillingen, er nevnt av alle evangelistene. Han er kjent både som ham ikke ville tro på Herrens oppstandelse før hadde fått kjent Jesu sårmerker med sine egne hender (se Joh 20,25-28), men også den første som med rene ord bekjente Jesu guddom: "Min Herre og min Gud."

Thomas er knyttet til Syria, og fremveksten av Kirken der. I følge en tradisjon, skal St. Thomas ha blitt drept med spyd, og ble begravet nær Mylapor før legemet hans ble flyttet til Edessa. En annen tradisjon knytter Thomas til misjonen i India, der han skal ligge gravlagt på stedet St. Tome.

Bønn: Allmektige og evige Gud, du som lot tvilen til din hellige apostel Thomas tjene til nok et tegn på Din Sønnns oppstandelse. Gi oss en sterk og urokkelig tro, så vi med Thomas kan nå frem til evig salighet. Ved Kristus, vår Herre.

26. desember, St. Stefanus Protomartyr

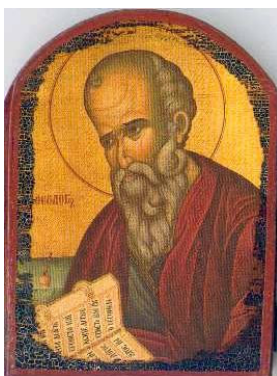
Fortellingen om den hellige Stefanus, leser vi om i Apostlenes Gjerninger, kapittel 6 og 7. Som Tertullian senere skulle si, fungerte St. Stefanus` død som Kirkens åker-sæd; hans martyrium førte til at Kirken ble spredt, og med dem troen på Jesus Kristus.

Bønn: Herre, gi at vi under alle trengsler for troens skyld, må feste vårt blikk mot din himmelske åpenbaring. Fyll oss med din Hellige Ånd, så vi med den hellige Stefanus som eksempel må lære å elske og velsigne våre forfølgere. Giv at vi, som ham, må se deg sittende ved Faderens side, du som i enhet med ham lever og råder i Helligåndens enhet. Sann Gud fra evighet og til evighet.

27. desember, St. Johannes, apostel og evangelist

Denne festen kan spores helt tilbake til 300-tallet. I evangeliefortellingen som bærer hans navn, beskrives han som "den disippel Jesus elsket." I ikonografien fremstilles han ofte som en meget ung mann. Derimot ble han en meget gammel mann. Den hellige Hieronymus skriver et sted: "Da den salige evangelisten Johannes besøkte Efesos, var han så gammel han knapt kunne ledes til kirken eller si bare noen få ord. Under gudstjenesten brukte han bare å gjenta: 'Mine barn, elsk hverandre.' Til slutt ble disiplene og brødrene lei av å alltid høre det samme, og de sa: 'Mester, hvorfor sier du alltid dette?' Svaret er Johannes verdig: 'Det er derfor dette er et bud fra Herren, og bare dette skjer, er det nok.'"

Bønn: Barmhjertige Gud, vi ber deg: kast ditt lys over din Kirke og opplys henne ved læren til den salige apostelen og evangelisten Johannes, så vi kan vandre i din sannhets lys og nå frem til det evige liv. Ved vår Herre Jesus Kristus, som med deg lever og råder i Helligåndens enhet. Sann Gud fra evighet og til evighet.

28. desember, De uskyldige barn i Betlehem, martyrer

Ijuleoktaven feires minnet om de barn som ble drept av kong Herodes da han fikk vite at Messias var født. Dette er en gammel fest, og den er utbredt i hele Kirken. I vår tid får denne festen også

stå som Kirkens protest mot at uskyldige barn drepes i mors liv.

Bønn: Allmektige Gud, du som ved barns og spedbarns munn har reist deg et vern for dine motstanderes skyld, og gitt småbarn og prise deg ved sin død, vi ber deg: rens oss fra all hovmod og falsk stolthet, så vi med et uskyldig sinn og en stadig tro engang kan lovsynge deg for til trone. Ved vår Herre Jesus Kristus, din Sønn, som med deg lever og råder i Helligåndens enhet. Sann Gud fra evighet og til evighet.

2. januar. Sst. Basilius den store (d. 379) og Gregor av Nazianz, biskoper og kirkelærere (d.390)

Den hl. Basilius ble født i Kapadokia år 330 i en kristen familie. Etter å ha levd som eremitt i Athen, ble han valgt til biskop i hjembyen. Han er både kjent som en god predikant og en sosial reformator. Østkirkens klostervesen lever fremdeles på basis av Basilius klosterregel. Den hl. Gregor var like gammel som Basilius, og hans gode venn. I 381 ble han erkebiskop av Konstantinopel, men trakk seg og ble biskop i sin hjemby i stedet. Sammen kjempet disse mot arianerne for den katolske tro om Kristi og Helligåndens guddommelighet.

Bønn: Himmelske Fader, du som opplyser og leder Kirken ved de hellige biskoper Basilius og Gregors lære og liv. Lær oss du å søke sannheten og handle etter den i kjærlighet. Ved din Sønn Jesus Kristus...

Kalendarium

desember/januar 2005 a.d.

sø	ma	ti	on	to	fr	lø
				1. Profeten Nahum	2.	3. Profeten Sefanja
4. 2. SØNDAG I ADVENT <i>Sta. Barbara, martyr</i>	5.	6. NILS-MESSE St. Nikolas av Myra, biskop	7. St. Ambrosius, biskop og kirkelærer ✠	8. JOMFRU MARIAS UTKÅRING	9.	10.
11. 3. SØNDAG I ADVENT	12.	13. LUSSE-MESSE Sta. Lucia	14. Johannes av Korset, prest og mystiker ✠	15. St. Trifon av Petsamo, prest	16. Lasarus av Betania ✠	17. O Visdom
18. O Herre	19. Patriarken Isak O Jesse rot	20. Patriarken Jakob O Davids nøkkel	21. THOMAS-MESSE, apostel O Morgenrøde ✠	22. Patriarken Josef O Herlige konge	23. Tollesmesse, Thorlak, biskop ✠ O Immanuel	24. Julaften
25. HØYTIDEN FOR HERRENS FØDSEL	26. ST. STEFANUS, PROTOMARTYR	27. ST. JOHANNES, Apostel og evangelist	28. De uskyldige barn i Betlehem	29. St. Thomas Becket, erkebiskop og martyr	30.	31.
1. Januar HERRENS OMSKJÆRELSE	2. Sst. Gregor og Basilio, biskoper	3.	4.	5. St. Simon Styliten, bekjenner	6. EPIFANIA De hellige tre konger	

Søndager og merkedager i

Sta. Sunniva misjon

- Søndag 4. desember: 2. søndag i advent: Høymesse kl 11.00
- Søndag den 11. desember: 3. søndag i advent: Høymesse kl 11.00
- Søndag den 18. desember: 4. søndag i advent: Høymesse kl 11.00
- HØYTIDEN FOR HERRENS FØDSEL: fredag 25. desember: Høymesse kl 11.00
- St. Stefanus/2.juledag: Høymesse kl 11.00
- HERRENS OMSKJÆRELSE, 1. JANUAR: Høymesse kl 11.00

DEN NORDISK-KATOLSKKE KIRKE SENTRALT

7. januar i Nikolai kirken på Gran, Hadeland: Høymesse v/ Den nordisk-katolske kirke.

Skriftemål!

Advent er tiden for å skrifte. Det hører med så å si til den innvortes julerengjøringen. Fr. Erik Andreas er tilgjengelig for skriftemål søndag før messen, eller etter avtale.

Bemerkninger til kalenderen!

Minnedagene som faller på søndag, utgår (selv om de kan minnes under kanonbønnen i messen).
Fiskemerket på onsdager og fredager er et tegn på disse dagene som fastedager.
Fra 17.—23. desember: De såkalte O-antifonene synges under aftensangen/vesper

DEN NORDISK-KATOLSKKE KIRKE STA. SUNNIVA MISJON

Sted for messefeiringen:
Kirken på Sjøfarendes Aldershjem,
Haugeveien 35A
Prest: Fader Erik Andreas H. Holth,
Møvik, 5357 FJELL

Telefon (Fr. Erik Andreas): 56 33 26 64 / 901 95 992

E-post: faderandreas@msn.com
Hjemmesider: www.nkk-bergen.com
Menighetens konto: 3411.25.11417